

Det 5. kirkeråd i Orleans om garantier til frigivne og bortløbne slaver, 549

Den 28. oktober 549 fandt et kirkeråd sted i Orleans, hvor Frankerrigets nordlige biskopper blev enige om en fællesudtalelse, hvori kirken bl.a. tog afstand fra slaveejeres forsøg på at undertvinge frigivne slaver.

[...] Fra mange har vi hørt om det forhold, at de, som i overensstemmelse med landets sædvane var blevet frigivne i kirkerne, nu på grund af et lune hos forskellige slags mennesker er blevet påtvunget slaveriet igen, og derfor har vi besluttet at anse det for at være i strid med troen, når man ikke respekterer dem, som i kirken var blevet frigivet til Guds ære. Derfor og på grund af dets fromhed vil lydighed mod den beslutning behage det fælles [kirke]råd, at uanset hvilke slaver, som bliver frigivet fra trældommen af deres herrer, så skal de beholde denne frihed, som de fik fra deres herrer. Desuden skal kirkerne ved retten forsvare den slags friheder, hvis nogen forsøger at antaste dem – undtagen i de tilfælde, hvor loven måtte påbyde at inddrage de friheder, som var tildelt slaver. [...]

Hvad slaver angår, som på grund af en eller anden overtrædelse søger tilflugt hos kirken, så erklærer vi i overensstemmelse med de gamle love, at de skal sendes væk med fuldt tilsagn om syndsforladelse, men kun efter at herren, uanset hvem han er, under ed har lovet at tilgive overtrædelsen. For hvis herren ikke lever op til sin ed og det kan bevises, at han har brudt sit løfte og han alligevel på en eller anden måde har straffet den slave, som modtog tilgivelse for sin overtrædelse, så skal denne troløse herre bandlyses. Hvis på den anden side herren har aflagt en sådan ed og slaven ikke vil gå med, selvom han har fået sikkerhed for sin tilgivelse, og således søger asyl, fordi han frygter at dø for sin herres hånd, så må hans herre pågribe den uvillige slave, således at kirken ikke udsættes for nogen bagvaskelse eller på nogen måde lider overlast, som hvis det var fremstået som om den ønskede at beholde slaven. Ikke desto mindre må herren under ingen omstændigheder bryde sit løfte om tilgivelse. Men hvis han er en hedensk herre eller en fra en anden sekt [religion] og han har vist sig at være uden for kirkens påvirkning og han søger sin slave tilbage, så skal han have kristne mededsmænd, som skal aflægge løftet overfor slaven på herrens vegne, fordi [kun] de, som frygter kirkens straf for deres overtrædelser, er i stand til at overholde hellige [løfter]. [...]

Afsnit 7 og 22. J. D. Mansi (red.): *Sacrorum Conciliorum Nova et Amplissima Collectio*, Paris (1902), vol. IX, s. 130, 134. Oversat af M. Pihl efter R. C. Cave & H. H. Coulson: *A Source Book for Medieval Economic History*, New York (1965) s. 281f.